

## POSTANOWIENIE

24 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 24 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J.F.

z udziałem P.F.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej P.F.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku

z 11 stycznia 2023 r., IV Ca 1124/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

**[a!]**

## UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku z 11 stycznia 2023 r. (sygn. akt IV Ca 1124/21) pełnomocnik uczestnika postępowania – P.F. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłankach określonych przez art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Skarżący powołując przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., stwierdził, że w sprawie występuje konieczność interpretacji przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, co w jego ocenie uzasadniało skierowanie do Sądu Najwyższego dwóch pytań odnośnie do wykładni art. 43 § 2 k.r.o., w zakresie: „czy zawarcie umowy małżeńskiej rozszerzającej wspólność majątkową między małżonkami w sytuacji, gdy wartość składników majątkowych, które w ramach tejże umowy wejdą w skład majątku wspólnego stanowi przeważającą część powstałego w ten sposób majątku wspólnego może stanowić ważny powód w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o., uzasadniający ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym?” oraz „czy w przypadku zawarcia przez jednego z małżonków w złej wierze umowy małżeńskiej rozszerzającej wspólność majątkową między małżonkami okres, w oparciu o który uwzględnia się stopień przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego w rozumieniu art.

43 § 2 k.r.o. zaczyna biec od daty zawarcia tej umowy, czy od daty powstania ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej?”. Ponadto w ocenie skarżącego jego skarga kasacyjna zasługiwała na przyjęcie, gdyż jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

Odnosząc się do wskazanych w skardze kasacyjnej przesłanek należy zauważyć, że uszło uwagi pełnomocnika uczestnika postępowania, iż skarga ta, w zakresie art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. nie spełnia stawianych jej wymogów konstrukcyjnych. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania nie zawiera szerszego wywodu jurystycznego uzasadniającego występowanie wskazanych w skardze kasacyjnej przesłanek w postaci istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne, jak również oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Trzeba więc przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), wymaga wykazania, iż określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (podając przedmiot i dane identyfikujące orzeczenia). Rozbieżności w orzecznictwie powinny dotyczyć różnych spraw, a nie jednej, w której orzekające sądy powszechne mają odmienne poglądy na sprawę. Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2019 r., V CSK 613/18, niepubl. i powołane tam orzecznictwo). W konsekwencji potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje, jeżeli co do konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego, albo przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący powinien bądź wskazać argumentację przemawiającą za zmianą dotychczasowej wykładni, bądź wykazać, że dany

przepis prawny, chociaż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wyjaśnienia i powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy. Tymczasem, jak już wcześniej stwierdzono, skarżący nie sprostował temu obowiązкови. Nie wykazał też w żaden sposób przesłanki oczywistej zasadności skargi. Zachodzi ona wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitością i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Tymczasem skarżący poprzestał jedynie na stwierdzeniu, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Dodatkowo należy też wskazać, że występuje logiczna sprzeczność pomiędzy twierdzeniem skarżącego, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości bądź rozbieżności w orzecznictwie, a twierdzeniem, że z tych samych przyczyn skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Trzeba również wskazać, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

A.G.

